

Activitats a Madrid (curs 2004-5). — El 12 de juliol del 2004 es llegí a la UNED la tesi doctoral de Miquel Marco: *Libre de Fortuna e Prudència. Estudio de las fuentes literarias y edición crítica*, on es fa un estudi rigorós de les fonts conegudes fins al moment i s'aporten noves propostes sobre el gran poema al·legòric de Bernat Metge, que es presenta com a una obra de ruptura enfront del tarannà escolàstic.

El tribunal, compost pels vocals: Alberto Blecua, Tomás González Rolán, Francisco Gutiérrez Carbajo, i presidit per Albert Hauf, amb Josep Ysern com a secretari, va destacar el treball d'edició del text i va qualificar-lo amb excel·lent *cum laude*. Així com també va reconèixer i comentar aspectes quant a la introducció de l'humanisme a la Península per la via de la Corona d'Aragó; una mostra d'aquest inici és aquest debat paròdic respecte als vells temps. La tesi ha estat dirigida per Júlia Butinyà.

El portal virtual *www.liceus.com* (proyecto de calidad en contenidos hispanos para red de comunicaciones internet, E-excelence) va ser presentat a Madrid el 6 de juny de 2004, acte al qual van assistir col·laboradors de català (Drs. Júlia Butinyà, Fina Llorca, Joan Ribera). El pro-

jecte té com a objectiu d'introduir les Humanitats dins la xarxa amb la més alta qualitat; s'ocupa del seu desenvolupament i innovació "amb la finalitat de formació i investigació, tractats des de paràmetres de multiculturalitat i interdisciplinarietat". Connecta amb altres plataformes europees i americanes i cal comptar que no hi ha cap altra realització amb aquestes característiques. Aquest projecte ha comptat des del començament amb la cultura catalana, dins l'àrea de les hispàniques no castellanes; coordinen Literatura catalana els corresponents signants.

La presidència acadèmica és del llatíntista Anton Alvar i la direcció, de Pilar Moreno; l'empresa és Liceus, Servicios de Gestión y Comunicación, S.L.

S'ha començat enguany un curs sobre *Teoria i Pràctica de la Literatura Comparada*, que s'imparteix dins els Cursos de Formació de Professorat de la UNED (Extensió Universitària), dirigit per J. Butinyà (codirigit per J. Domínguez Caparrós). En aquesta primera convocatòria es compta amb professorat d'aquestes cinc llengües: grec, llatí, espanyol, català i francès (J. Mª Lucas, M.V. Fernández Savater, M. Almela, J. Ysern, B. Leguen, respectivament).

El 7 de novembre de 2004, al telediari de migdia de Telemadrid, enmig de la polèmica i la desorientació regnant als mitjans de comunicació, la Dra. Júlia Butinyà va contestar a una entrevista, tot explicant el fet de la unitat de la llengua catalana.

Al desembre de 2004 va aparèixer el IX volum de la "Revista de Lenguas y Literaturas Catalana, Gallega y Vasca", que constitueix un homenatge al professor Miquel Batllori, ja que aplega 19 treballs de diferents professors o especialistes de les matèries corresponents als XIX volums de la seva obra completa. Així mateix hi ha un conjunt d'articles relacionats amb el moviment humanista —en concret s'hi tracta també de l'humanisme català i les perioditzacions—, cosa que el fan un monogràfic sobre l'humanisme en general.

Al Centre Cultural Blanquerna, com altres anys, s'han efectuat al llarg del curs els Seminaris de Literatura Catalana, en què a més de les habituals participacions dels professors de les Universitats de Madrid (Butinyà, Ribera, Ysern) han col·laborat Francesca Bartrina, Alfred Bosch, Isabel-Clara Simó i Josep M. Balcells.

El 17 de desembre va tenir lloc a la UNED una videoconferència en qualitat d'Homenatge al professor Joan Veny. Es va fer en connexió amb Terrassa, València, Tortosa i Madrid. Els ponents van ser els professors M. Àngels Massip i Emili Casanova.

Entre els assistents que van intervenir adherint-se a l'homenatge, cal destacar el Dr. Miquel Marco, com a coordinador a Terrassa, el Dr. Joan Antoni González, a Tortosa, i la Dra. Eugènia Popeanga, directora del Departament de Filologia Romànica de la Complutense, qui assumí la tradició d'aquesta Universitat quant a l'interès per aquests estudis, interès mantingut pel professor Pedro Peira i iniciat per Zamora Vicente. Es va ressaltar que l' eminent lingüista i dialectòleg, Joan Veny, ha col·laborat en repetides ocasions amb les Universitats de Madrid, fet que impregnà a més d'un to d'agraïment tot l'acte.

El 3 de febrer de 2005 s'hi han realitzat també les III Converses Filològiques, sota el títol: *Cap on van les Humanitats?* Les comunicacions van pronunciar-les Victòria Camps sobre *Ciències i humanitats, ¿dues cultures incompatibles?* i Paloma García Picazo sobre *Humanitat i Humanitats, avui: amb rumb o a la deriva?* La sessió, presentada pel senyor Santiago de Torres, delegat del Govern de la Generalitat de Catalunya a Madrid, va cloure amb un molt viu col·loqui. Cal comentar que va constituir un acte d'alt nivell intel·lectual i d'interès cultural; i també que el pensament de Llull —amb citacions del *Blanquerna* en concret— va ser present a les conferències.

Mitjançant un conveni de col·laboració els professors de les Universitats de Madrid (J. Butinyà, J. Ribera, J. Ysern) han participat al Programa de Doctorat Interuniversitari “Estudis Filològics Interdisciplinaris (Filologia Catalana i afins) de la Universitat d'Alacant; hi col·laboren amb programes de Literatura medieval i contemporània.

Al juliol de 2005 s'ha incrementat la docència de català a les Universitats de Madrid. El doctor Ysern Lagarda ha guanyat el concurs de professor contractat a la UNED. En aquesta Universitat durant aquest curs 2004-5 han funcionat a ple rendiment els cursos (Elemental i de Subsistència) que s'iniciaren dos anys enrere al Centre Associat de la UNED a Palma de Mallorca, per a Centres Penitenciaris, el qual dirigeix i coordina el professorat de l'assignatura amb un equip de tutors.

Des de la UNED s'ha establert un Acord de Mobilitat (Sòcrates Erasmus) amb la Universitat de Wroclaw, del qual és tutora J. Butinyà per part d'Espanya; a més de l'interès general del nou lligam, el contacte podria obrir bones perspectives per tal de restaurar l'ensenyament de català dins l'Institut d'Iberística d'aquella Universitat.

En coedició d'aquestes dues institucions, ha aparegut al setembre un volum en Homenatge a l'hispanista Roberto Mansberger Amorós: *Miscelánea de Literatura española y comparada*, dins “Estudios Hispánicos” 12 (eds: J. Butinyà, A. August Zarebska, J. Ziarkovska), que inclou temes d'estudi de Literatura Catalana.

Des de Madrid també es col·labora amb el portal ivitra.ua.es (Instituto Virtual Internacional de Traducción). Hi figuren traduïdes al castellà les obres catalanes: *Coloquios de la insigne ciudad de Tortosa* de Cristóbal Despuig, *Libro de los animales* de Ramon Llull, *El sueño* de Bernat Metge i el *Curial e Güelfa*; el primer del Dr. Joan Antoni González i els altres, de J. Butinyà (les traduccions van acompanyades d'introducció, tot i que admeten encara lematitzacions, el text original, etc., aspectes pendents i oberts a futures aportacions).

Al setembre de 2005 va aparèixer el X volum de la “Revista de Lenguas y Literaturas Catalana, Gallega y Vasca”, coordinat pel professor Josep Ysern, i que tracta preferentment de narrativa. Quant a literatura catalana, hi col·laboren X. Montoliu, J. Balacciu i E. Lasconi, sobre traducció de literatura catalana al romanès; J. Butinyà dedica la seva atenció als orígens de

la novel·la; M. Escartí elabora un estudi comparatiu entre el modernisme hispànic i el català. O. Fernández compara l'ordenació espaciotemporal en *Solitud*, de V. Català, i en *Cosima*, de G. Deledda. F. Alonso ofereix una aproximació a la narrativa catalana actual i J.-A. Ysern descriu la narrativa de Rafa Gomar.

Cal ressaltar que la Biblioteca Nacional, també el 2005, ha digitalitzat el manuscrit del *Curial e Güelfa*, la primera obra que obre la nova porta de difusió del seu cabdal manuscrit.
[J. B. / J. R.]